

TARJIMASHUNOSLIKDA KOMPYUTER DASTURLARI

Jo'raqo'ziyeva Zumradxon Qaxramonjon qizi

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti

Tarjimonlik fakulteti, talabasi

Ilmiy rahbar: Xolboboyeva A.Sh.

f.f.f.d(Phd)

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti

Tarjimonlik fakulteti

ingliz tili amaliy tarjima kafedrasida dotsenti

azizakholboboeva1611@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada tarjimashunoslik sohasida keng qo'llaniladigan kompyuter dasturlari, ularning ahamiyati, foydali jihatlari va salbiy tomonlari tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: kompyuter dasturlar, PROMT, ABBY LINGVO, Google translator, EveryLang.

Аннотация. В данной статье проанализированы компьютерные программы, широко используемые в области переводоведения, их значение, полезные стороны и недостатки.

Ключевые слова: компьютерные программы, PROMT, ABBY LINGVO, Google Translator, EveryLang.

Annotation. This article analyzes computer programs widely used in the field of translation studies, their significance, advantages, and disadvantages.

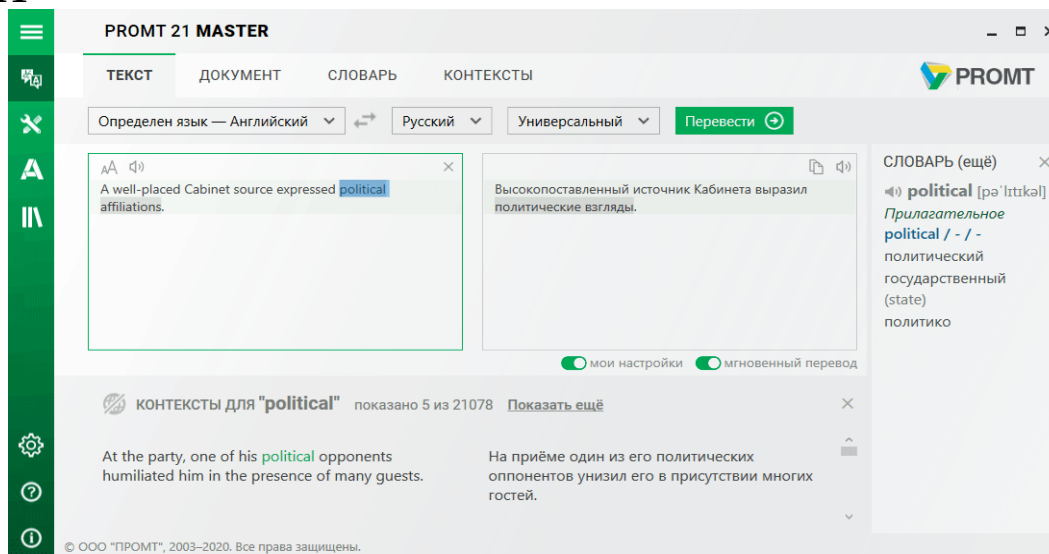
Keywords: computer programs, PROMT, ABBY LINGVO, Google Translator, EveryLang.

Bugungi "Zamonaviy texnologiyalar asri"da yashayotgan ekanmiz, texnik vositalarnig rivojlanib borayotgani va ularning bevosita har bir sohada o'zining ilg'orligini namoyon etayotganiligi quvonarli, albatta. Shu bilan birga tarjimashunoslikda asqotib kelayotgan kompyuter tarjimon dasturlari bunga yaqqol misol bo'la oladi.

Tarjimon dasturlar – bu matnlarni bir tildan ikkinchi tilga kompyuter yordamida tarjima qilish, orfografik xatolarni aniqlash hamda matnni tahrir qilish imkoniyatini beradi. Tarjima dastur vositalarini shartli ravishda ikkita asosiy toifaga bo'lish mumkin. Birinchi toifa kompyuter lug'atlaridan iborat. Kompyuter lug'atlarining vazifasi oddiy lu'atlar vazifasi bilan bir xil: noma'lum so'z mazmunini anglatadi. Kompyuter lug'atlarining afzalligi kerakli so'z mazmunini avtomatik izlash va topishning qulayligi va tezligida ko'rinadi. Ikkinchisi avtomatik tarjima vositalaridan foydalanish va quyida ularga misollarni ko'rib chiqamiz :¹

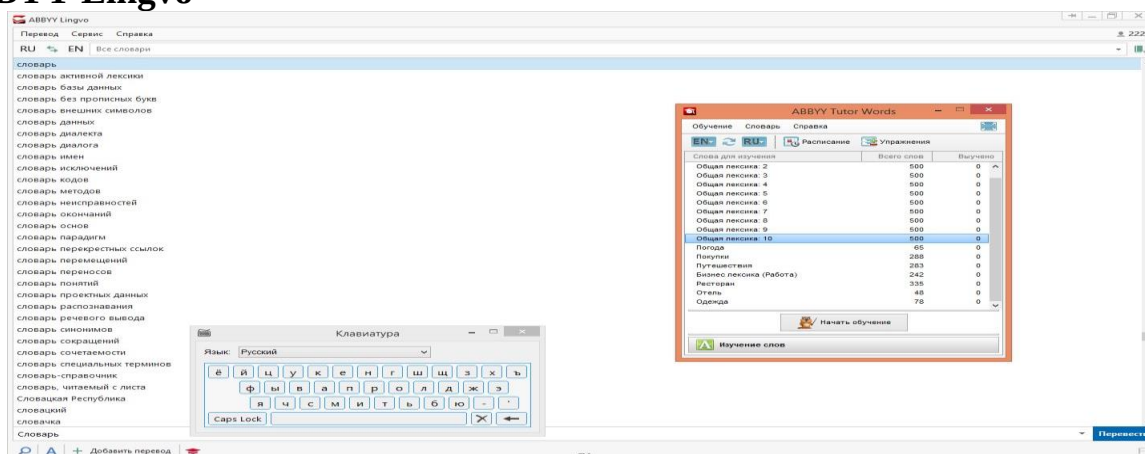
¹ <https://redokun.com/blog/translation-software>

PROMT

Bu yuqori sifatli tarjimon bo'lib, ko'plab ko'p tilda mavjud tematik lug'atlarga ega va murakkab matnlar bilan offline rejimda oson ishlaydi. Dastur til ifodalari va iboralarini, alohida so'zlar va butun matnlarni aniqlaydi, asl nusxaga eng yaqin tarjimani chiqaradi, qo'shimcha lug'atlarni va rasmiy lug'atlarni yuklab olish imkonini beradi. Shuningdek, noto'g'ri talqin qilingan terminlarni, PDF-hujjatlarni, veb-sahifalarni, Word materiallarini imlo va sintaksisni o'zgartirmasdan tarjima qilish imkoniyati mavjud. PROMT mashina tarjimasi xizmati yoki onlayn tarjimonni osonlik bilan almashtiradi, yuqori aniqlikdagi konvertatsiyani bajaradi va dasturiy ta'minot, messenjerlar, matn muharrirlari va boshqalarga integratsiyalashadi. Bepul versiyaning faqat 30 kunlik ish muddati ushbu dasturiy ta'minotning yagona kamchiligi hisoblanadi.

ABBYY Lingvo

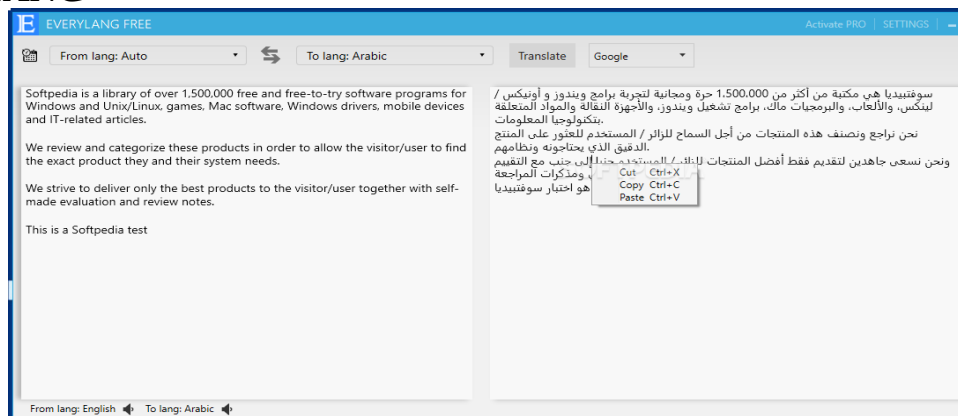
Yordamchi dastur 19 dan ortiq tarjima tillarini qo'llab-quvvatlaydi, o'nlab umumiy leksik, tematik va grammatik lug'atlarga ega, so'zning sinonimlari va antonimlarini, idiomalarning ma'nolarini va uning iboralarini aniqlaydi. Foydalanuvchi

tanlangan so'zlarning ona tilida so'zlashuvchi tomonidan to'g'ri talaffuzini tinglashi, ma'nosi va imlosini aniqlashtirishi mumkin. Shuningdek, dasturda so'zlarni o'rganish va yodlash uchun alohida ABBY Repetitor vositasi, jargon va frazeologik lug'atlar, mavzu va maxsus atamalarni o'zgartirish uchun lug'atlar, qidiruv tizimi va iboralar mavjud. ABBY Linguo kursorni surtish orqali rasmlar, matnlar, harflar, subtitrlar, PDF fayllar va hokazolardagi so'zlarni tarjima qiladi. Dasturning salbiy tomoni sinov muddatini atigi 15 kunga faollashtirishdir.²

GOOGLE TRANSLATOR

Manbalardagi so'zlar va matnlar bilan ishlash uchun taniqli universal tarjimon. U o'z analoglaridan neyron tarmoqlarga asoslangan, yangi so'zlarni sifat jihatidan aniqlaydigan va o'zgartiradigan o'z-o'zini o'rganish algoritmining mavjudligi bilan ajralib turadi. Google tarjimoni yuzlab tillar bilan ishlaydi, turli manbalardan yuklangan lug'atlarga ega, og'zaki nutqni taniydi, so'z va iboralarining muqobil tarjimalarini ko'rsatadi, veb-saytni, pochmani, messenjer xabarlarini, DOC, PDF, ajratilgan parchalarni va hokazolarni "tarjima qiladi". Ovozli tarjimon, qo'lda yozish, tarjimalarni saqlash va ularning tarixini ko'rish ham mavjud. Yordamchi dastur universal bo'lib, dasturiy ta'minot, mijoz, plagin, onlayn versiya, portativ dasturiy ta'minot sifatida mavjud.

EVERYLANG

Har qanday dastur va xizmatga osongina qo'shilishi mumkin bo'lgan yuqori sifatli funktsional tarjimon. 30 dan ortiq tillar bilan ishlaydi, imloni nazorat qiladi va imloni tekshiradi, kiritilgan matnni o'qiydi, tarixni saqlaydi va matnlarni o'zgartiradi. Foydalanuvchi osongina maketlarni almashtirishi, matn shablonlarini qo'shishi, brauzer, ofis va pdf hujjatlaridagi materiallarni tarjima qilishi mumkin. Bundan tashqari, qo'shtirnoq bilan matnni ajratib ko'rsatish, bo'laklarni qidirish, ifodalarni hisoblash, matnning ko'p tilli ovozi va rasmdan tanlangan fragmentni tanib olish mumkin. Salbiy tomoni shundaki, sinov muddati faqat 40 kun davomida faollashtirilgan.

² <https://spr.fld.mrsu.ru/2017/02/24-poleznye-programmy-dlya-perevodchikov>

Foydalangan adabiyotlar ro'yhati:

1. <https://redokun.com/blog/translation-software>
2. <https://spr.fld.mrsu.ru/2017/02/24-poleznye-programmy-dlya-perevodchikov>
3. Kodirova , K. . и Azimova , A. . (2023) «A COMPARATIVE STUDY OF LINGUISTIC TERMS IN ENGLISH AND ARABIC», Евразийский журнал академических исследований, 3(2), сс. 95–98. доступно на: <https://in-academy.uz/index.php/ejar/article/view/9920> (просмотрено: 21 декабрь 2024).